ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Γεφυρώνοντας το χάσμα αμοιβών ανάμεσα στα φύλα
Διεθνής Συνεργασία: Κύπρος, Ελλάδα, Πορτογαλία

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:

www.inek.org.cy/GPG/

Δείτε σε αυτό το δελτίο:

Αποτελέσματα Έρευνας 1

Δραστηριότητες υπό εξέλιξη 2

Προγραμματισμένες Δράσεις 3

Ποιές και ποιοί είμαστε 3

Καλωσορίσατε στο τρίτο ενημερωτικό δελτίο του έργου **Γεφυρώνοντας το χάσμα αμοιβών ανάμεσα στα φύλα. Διεθνής Συνεργασία: Κύπρος, Ελλάδα, Πορτογαλία!** Το πρόγραμμα έχει στόχο να συνεισφέρει στη μείωση του χάσματος αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών μέσα από τη συνεργασία οργανισμών από την Κύπρο, την Ελλάδα και την Πορτογαλία. Το τρίτο ενημερωτικό δελτίο του προγράμματος επικεντρώνεται στα ευρήματα της σχετικής μελέτης αναφορικά με τους προσδιοριστικούς παράγοντες του χάσματος αμοιβών στη ξενοδοχειακή βιομηχανία στην Κύπρο καθώς και την πιλοτική εφαρμογή του Εργαλείου Αξιολόγησης Επαγγελμάτων (βλ. 2ο ενημερωτικό δελτίο) στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Γεφυρώνοντας το χάσμα αμοιβών ανάμεσα στα φύλα

Διεθνής Συνεργασία: Κύπρος, Ελλάδα, Πορτογαλία

Παρουσίαση της έρευνας με τίτλο «Το χάσμα αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών στα ξενοδοχεία της Κύπρου»

31 Μάρτιου 2016

Συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα PROGRESS της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο επαγγελματικός διαχωρισμός και η υποτίμηση της εργασίας των γυναικών αναδεικνύονται ως πρωταρχικοί παράγοντες για τη διαμόρφωση του χάσματος

Στο πλαίσιο της παρουσίασης των αποτελεσμάτων της μελέτης αναφορικά με τους προσδιοριστικούς παράγοντες του χάσματος αμοιβών στη ξενοδοχειακή βιομηχανία στην Κύπρο που διοργάνωσε το ΙΝΕΚ-ΠΕΟ στις 31 Μαρτίου 2016, η συντονίστρια του έργου, Ευαγγελία Σουμέλη, αναφέρθηκε αναλυτικά στην επισκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, επισημαίνοντας ότι στο πλαίσιο των διαφορετικών θεωρητικών ερμηνειών του μισθολογικού χάσματος με αναφορά στο φύλο, η έννοια της εμφυλοποίησης εξηγεί μεγάλο μέρος του χάσματος.

"Το παρόν δελτίο έχει δημοσιευθεί με την οικονομική υποστήριξη του προγράμματος PROGRESS της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενο της παρούσας δημοσίευσης είναι εξολοκλήρου ευθύνη του Ινστιτούτου Εργασίας Κύπρου (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ) και δεν αντικατοπτρίζει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα PROGRESS

Για περισσότερες πληροφορίες ο αναγνώστης/ η αναγνώστρια μπορεί να ανατρέξει στην ιστοσελίδα του έργου www.inek.org.cy/GPG όπου βρίσκονται αναρτημένες οι παρουσιάσεις των ερευνητών.

Παρόλη την έλλειψη ενός ενιαίου θεωρητικού πλαισίου, η ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, τόσο από το χώρο των οικονομικών και κοινωνικών επιστημών όσο και των αναλύσεων ανθρωπολογικού χαρακτήρα συγκαταλέγει τον επαγγελματικό διαχωρισμό (κάθετου και οριζόντιου τύπου) και την υποτίμηση της εργασίας των γυναικών μεταξύ των πρωταρχικών παραγόντων για τη διαμόρφωση του χάσματος. Αναδεικνύεται συγκεκριμένα μία έμφυλη κουλτούρα της απασχόλησης στον τουρισμό η οποία προωθείται και συντηρείται μέσω της στρέβλωσης της εικόνας των γυναικών και των κατάλληλων για αυτές ρόλων στην εργασία. Παρόμοια με το φύλο, ως βάση δηλαδή επαγγελματικού διαχωρισμού και διακρίσεων στην εργασία, λειτουργεί και ο παράγοντας της εθνοτικής καταγωγής, μέσα από μία διαδικασία φυσικοποίησης συγκεκριμένων δεξιοτήτων και χαρακτηριστικών που αποδίδονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων καθιστώντας τες πιο κατάλληλες για συγκεκριμένα επαγγέλματα. Η συσχέτιση μάλιστα του φύλου με την εθνοτική καταγωγή τοποθετεί τη συζήτηση του έμφυλου επαγγελματικού διαχωρισμού σε ένα άλλο επίπεδο, όπου η εργασία των γυναικών δεν γίνεται αντιληπτή απλά ως γυναικεία εργασία αλλά ως εργασία συγκεκριμένων γυναικών.

Ως αποτέλεσμα αυτών των αντιλήψεων, οι γυναίκες απασχολούνται σε 'λειτουργικές' κυρίως θέσεις εργασίας όπως καμαριέρες, καθαρίστριες, σερβιτόρες, βοηθοί κουζίνας και ανειδίκευτες μαγείρισσες γεγονός που εκτός από τις χαμηλές αμοιβές, το χαμηλό κοινωνικό γόητρο και τις περιορισμένες ευκαιρίες ανέλιξης αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο της εργασιακής εκμετάλλευσης, της βίας, του εργασιακού άγχους και της σεξουαλικής παρενόχλησης.

Όπως παρατηρεί η ερευνήτρια του έργου Θέκλα Κυρίτση, η ήδη ευάλωτη θέση των γυναικών επιδεινώθηκε λόγω της οικονομικής κρίσης και των επιβαλλόμενων πολιτικών λιτότητας που πλήττουν τις πιο ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, διαμορφώνοντας συνθήκες οπισθοδρόμησης για τη γυναικεία απασχόληση και, κατ' επέκταση, συνθήκες οπισθοδρόμησης για τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων συνολικότερα.

Σε ότι αφορά αποκλειστικά την Κύπρο, σύμφωνα με τον ερευνητή και συνεργάτη του ΙΝΕΚ, Ηλία Ιωακείμογλου ο οποίος είχε την ευθύνη της ποσοτικής ανάλυσης της έρευνας, ο επαγγελματικός διαχωρισμός κάθετου τύπου και η επίπτωση της επαγγελματικής πείρας, είτε αυτή αποκτήθηκε στην ίδια επιχείρηση ή σε άλλη, αποτελούν τους πρωταρχικούς παράγοντες διαμόρφωσης του χάσματος αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών. Τα αποτελέσματα της ποσοτικής ανάλυσης επιβεβαιώνονται και από τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου τα οποία παρουσίασε ο υπεύθυνος ερευνητής Δρ. Λουκάς Αντωνίου.

Δραστηριότητες υπό εξέλιξη

√ **Εργαλείο Αξιολόγησης Επαγγελμάτων – Μαθαίνοντας από τους Πορτογάλους: Πιλοτική εφαρμογή στην Ελλάδα και την Κύπρο**

Η διαδικασία πιλοτικής εφαρμογής του εργαλείου αξιολόγησης επαγγελμάτων στη ξενοδοχειακή βιομηχανία στην Ελλάδα και την Κύπρο βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσής της. Συγκεκριμένα, έχουν καθοριστεί τα δύο ζεύγη επαγγελμάτων που θα αξιολογηθούν στη βάση τεσσάρων παραμέτρων: των προσόντων, της προσπάθειας, της ευθύνης και των συνθηκών εργασίας. Τα δύο ζεύγη επαγγελμάτων που επελέγησαν από την ερευνητική ομάδα της Ελλάδας είναι Προϊστάμενη Ορόφου Α'- Αρχισερβιτόρος Α' και Βαλές-Καμαριέρα. Αντίστοιχα, η ερευνητική ομάδα της Κύπρου επέλεξε τα επαγγέλματα Προϊστάμενη Ορόφου Α' -Αρχισερβιτόρος Α' και Αποθηκάριος Β'-Καμαριέρα.

Η επιλογή των επαγγελμάτων έγινε στο πλαίσιο ομάδας εργασίας τριμερούς συμμετοχής (εκπρόσωποι ξενοδοχειακών μονάδων, εκπρόσωποι εργαζομένων και εμπειρογνώμονες σε θέματα φύλου), η οποία αφού επέλεξε τα επαγγέλματα τα σύγκρινε στη βάση των τεσσάρων παραμέτρων όπως αναφέρονται παραπάνω.

Στο παρόν στάδιο, η ερευνητική ομάδα της κάθε χώρας διενεργεί έρευνα σε 10 ξενοδοχεία (πέντε ξενοδοχεία ανά χώρα) με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά των υπό αξιολόγηση επαγγελμάτων, μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με εργαζόμενους στα επιλεγμένα επαγγέλματα, στη βάση προσαρμοσμένου ερωτηματολογίου.

√ **Συγκριτική Αναλυτική Έκθεση με θέμα τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης στο χάσμα αμοιβών στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Πορτογαλία.**

Η συγκριτική έκθεση αναφορικά με τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης στο χάσμα αμοιβών στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Πορτογαλία αναμένεται να δημοσιευθεί στις αρχές Ιουνίου 2016, με την ολοκλήρωση της συγκριτικής ανάλυσης των τριών χωρών. Η έκθεση θα επιχειρήσει μια πρώτη αξιολόγηση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στο χάσμα αμοιβών, συγκρίνοντας την περίοδο που προηγήθηκε της κρίσης με την περίοδο της κρίσης στις τρεις υπό εξέταση χώρες. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο θεσμικό πλαίσιο καθώς και στον καθορισμό των αμοιβών μέσα από τη συλλογική διαπραγμάτευση. Τα αποτελέσματα της μελέτης θα συμπεριληφθούν σε ειδική έκδοση.

√ **Καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης**

Στο πλαίσιο εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το χάσμα αμοιβών, μετά από διαγωνισμό, ανατέθηκε στην εταιρεία Synergia Media η παραγωγή ολιγόλεπτου φιλμ. Το φιλμ θα προβληθεί για πρώτη φορά στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου που θα πραγματοποιηθεί στις 23 Ιουνίου 2016 με θέμα το **«Χάσμα αμοιβών στην ΕΕ σε περίοδο οικονομικής κρίσης»**.

Οι δραστηριότητες υπό εξέλιξη είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα μας: www.inek.org.cy/GPG/

Προγραμματισμένες Δράσεις:

Διεθνές Συνέδριο

Στις 23 Ιουνίου 2016, θα πραγματοποιηθεί στη Λευκωσία Διεθνές Συνέδριο με θέμα το **«Χάσμα αμοιβών στην ΕΕ σε περίοδο οικονομικής κρίσης»**. Το Συνέδριο αποτελείται από τρεις θεματικές ενότητες, συγκεκριμένα:

1) Χάσμα αμοιβών και οικονομική κρίση στην ΕΕ,
2) Η αρχή της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας: Είναι εφικτή;
3) Γεφυρώνοντας το χάσμα αμοιβών.

Το αναλυτικό πρόγραμμα του Συνεδρίου είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα μας: www.inek.org.cy/GPG/

Στο συνέδριο θα συμμετέχουν έγκριτοι ακαδημαϊκοί και ειδικοί σε θέματα ισότητας φύλου.

Οι βασικές ομιλήτριες θα είναι:

- Albertina Jordao, Διευθύντρια Προγραμμάτων του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας της Πορτογαλίας,
- Μαρία Καραμεσίνη, Καθηγήτρια Οικονομικών Κοινωνικής Πολιτικής και Απασχόλησης στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου και Διοικήτρια του Οργανισμού Απασχόλησης και Εργατικού Δυναμικού στην Ελλάδα και
- Francesca Bettio, Καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Σιένα στην Ιταλία και Συντονίστρια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εμπειρογνωμόνων για την Ισότητα των Φύλων.

Ποιές και ποιοί είμαστε

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας μεταξύ τριών χωρών: Κύπρος, Ελλάδα και Πορτογαλία. Για την υλοποίησή του συνεργάζονται οι πιο κάτω οργανισμοί:

- Συντονιστής: Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου της Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ), Κύπρος.
- Συντεχνία Υπαλλήλων Δημόσιων Κέντρων και Ξενοδοχείων (ΣΥΞΚΑ-ΠΕΟ), Κύπρος.
- ΔΙΟΤΙΜΑ. Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, Ελλάδα.
- Ινστιτούτο Εργασίας Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ), Ελλάδα.
- Γενική Συνομοσπονδία Πορτογάλων Εργαζομένων (CGTP-IN), Πορτογαλία.
- Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κύπρος.

Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου (ΙΝΕΚ-ΠΕΟ)
www.inek.org.cy
Σιμωνίδου 14
ΕΤΚΑ-ΠΕΟ, 1045
Λευκωσία - Κύπρος
Τηλ. 00357 22877673
Φαξ: 00357 22877672 Cyprus
Υπεύθυνη επικοινωνίας:
Ευαγγελία Σουμέλη
inek.eiro@inek.org.cy

ΔΙΟΤΙΜΑ. Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών
www.diotima.org.gr
Νίκης 24
Αθήνα 10557
Ελλάδα
Τηλ. 0030 2103244380
Φαξ: 0030 2103227706
Υπεύθυνη επικοινωνίας:
Μαρία Λιάπη
diotima@otenet.gr

Γενική Συνομοσπονδία Πορτογάλων Εργαζομένων (CGTP –IN)
www.cgtp.pt
Rua Vitor Cordon, 1-30
1249-102 Λισσαβώνα,
Πορτογαλία
Τηλ. 0035 1213236500
Υπεύθυνη επικοινωνίας:
Maria de Fatima Marques Messias
Fatima.messias@cgtp.pt

Συντεχνία Υπαλλήλων Δημόσιων Κέντρων και Ξενοδοχείων (ΣΥΞΚΑ-ΠΕΟ)
www.peo.org.cy
ΣΥΞΚΑ-ΠΕΟ
Αρχέρμου 29, 1045
Λευκωσία-Κύπρος
Τηλ. 00357 22866415
Φαξ: 00357 22349382
Υπεύθυνος επικοινωνίας:
Ελευθέριος Γεωργιάδης
syxka@peo.org.cy

Ινστιτούτο Εργασίας Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ) www.inegsee.gr
Εμ. Μπενάκη, 71
10681 Αθήνα
Ελλάδα
Τηλ. 0030 2103327710
Φαξ: 0030 2103304452
Υπεύθυνη επικοινωνίας:
Ζωή Σινογιώργου
zsinog@inegsee.gr

Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και την Επαγγελματική Εκπαίδευση
www.eif.gov.cy
Κλήμεντος 9
1061 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ. 00357 99615600
Φαξ: 00357 22400875
Υπεύθυνη επικοινωνίας:
Άννα Πηλαβάκη
pilavaki@cytanet.com.cy